

Dosarul nr. 3ra-667/21

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud: N. Bobu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Gheorghieș, A. Toderaș, E. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Mihail Moisa,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Mihail Moisa împotriva Consiliului sătesc Șireuți, raionul Briceni și Primăriei
satului Șireuți, raionul Briceni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ,
împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a
respins apelul depus de Mihail Moisa împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2020 a
Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 7 mai 2019 Mihail Moisa a depus cerere de chemare în judecată în ordinea
contenciosului administrativ împotriva Consiliului sătesc Șireuți, raionul Briceni și
Primăriei satului Șireuți, raionul Briceni cu privire la obligarea emiterii actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că are calitate de moștenitor legal conform
certificatului de moștenitor legal nr. 4712 din 11 iunie 2014 al averii succesoriale
rămase în urma decesului mamei sale – Zinaida Moisa, decedată la 3 noiembrie
2013.

Astfel, a menționat că potrivit titlului nr. 272 eliberat prin decizia Primăriei
Șirăuți nr. 6 din 25.06.2003 ce confirmă dreptul de proprietate asupra cotei de teren
echivalent, mamei sale – Zinaida Moisa, i-a fost rezervat dreptul de proprietate
asupra cotei de teren cu suprafața de 0,78 ha, 94 gradul de bonitate a solului. În
posesia și folosința terenului dânsul a intrat după decesul mamei, Zinaida Moisa și
suportă toate cheltuielile legate de acest teren, care nu a fost însă înregistrat de către
Primăria satului Șirăuți la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru,
conform titlului eliberat.

Prin cererea prealabilă adresată Primăriei satului Șirăuți a solicitat să fie emisă
decizia prin care să fie format geometric bunul imobil conform titlului nr. 272 din
25 iunie 2003 și înregistrat la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru,
conform titlului eliberat, însă prin decizia nr. 2/8 din 22 martie 2019 i-a fost
recomandat să se adreseze în instanța de judecată pe cazul cererii date.

Reclamantul a solicitat, obligarea Primăriei satului Șirăuți, raionul Briceni de a emite decizia prin care să fie format geometric bunul imobil conform titlului nr. 272 din 25 iunie 2003 și înregistrat la Agenția Servicii Publice, Departamentul Cadastru, conform titlului eliberat.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a încasat de la Mihail Moisa în beneficiul Primăriei satului Șireuți, raionul Briceni cheltuielile de judecată formate din cheltuieli pentru asistență juridică în mărime de 5000 lei.

La 28 februarie 2020 și ulterior la 20 iulie 2020, Mihail Moisa a depus apel împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Prin decizia din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul depus de Mihail Moisa împotriva hotărârii din 29 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la netemeinicia acțiunii, având în vedere că bunul imobil, care se pretinde a fi și anume, terenul conform titlului nr. 272 din 25 iunie 2003, nu a fost înregistrat pe numele Zinaidei Moisa, iar titlul nr. 272 din 25 iunie 2003 nu constituie un act care confirmă dreptul de proprietate asupra terenului agricol, deoarece acesta nu corespunde prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 449 din 29 iunie 1992 despre aprobarea modelelor unice ale documentelor ce confirmă dreptul de proprietate, posesiune și beneficiere funciară.

În astfel de circumstanțe, instanța de apel a învederat că prima instanță corect a concluzionat că cererea de chemare în judecată depusă de către Mihail Moisa împotriva Consiliului sătesc Șireuți, raionul Briceni și Primăriei satului Șireuți, raionul Briceni cu privire la obligarea de a emite decizia prin care să fie format geometric bunul imobil conform titlului nr. 272 din 25 iunie 2003, este neîntemeiată.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și soluția primei instanțe privind încasarea din contul lui Mihail Moisa în beneficiul Primăriei satului Șirăuți, raionul Briceni a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 de lei, care este reală, necesară și rezonabilă ca mărime.

Prin urmare, Curtea de Apel Bălți a conchis că prima instanță a dat o apreciere obiectivă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar soluția de respingere a acțiunii este justă, fiind rezultată din aprecierea probelor cercetate în cadrul procesului de judecată în coraport cu normele aplicabile speței.

La 5 februarie 2021 Mihail Moisa a depus recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

A declarat că instanțele de judecată au ignorat faptul că din modalitatea de formulare a deciziei nr. 2/8 din 22 martie 2019 a Consiliului sătesc Șirăuți, se desprinde că intimatul și-a asumat faptul că litigiul se va tranșa în instanța de judecată, astfel că acesta a fost subiectul generator de litigiu și prin urmare,

solicitățile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată sunt neîntemeiate. Cu atât mai mult, a susținut că instanțele de judecată urmau să stabilească cuantumul onorariului avocațial convenit prin prisma proporționalității sale cu amplitudinea și complexitatea activității depuse.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și emiterea unei noi decizii prin care cererea cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică depusă de Consiliul și Primăria satului Șireuți, raionul Briceni, să fie respinsă.

La 17 mai 2021 în adresa intimațiilor, Consiliul și Primăria satului Șireuți, raionul Briceni a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței. Deși, intimații au recepționat recursul, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.121), nu și-au valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând recursul depus de Mihail Moisa, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Astfel, potrivit art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Pentru a înțelege sensul pe care legiuitorul a dorit să îl dea sintagmei „decizia instanței de apel” din art. 245 Cod administrativ, este necesar de explicat că prin noțiunea de „decizie” se subînțelege atât dispozitivul deciziei instanței de apel, cât și decizia motivată a instanței de apel. Or, din coroborarea art. 191 alin. (4), art. 240 alin. (3) și art. 245 Cod administrativ rezultă inechivoc că, după examinarea cererii de apel, instanța de apel adoptă decizia în formă de dispozitiv, adică componenta structurală a deciziei instanței de apel căreia i se dă citire la pronunțare și nu reprezintă altceva decât reproducerea integrală și întocmai a soluției adoptate în urma deliberării, calea și termenul de atac. Iar motivarea, în scris, a deciziei adoptate are loc în termenul specificat la art. 240 alin. (3) Cod administrativ. Asta, deoarece motivarea recursului se depune doar după notificarea deciziei motivate a instanței de apel, întrucât, numai după acest moment, partea interesată ia cunoștință nu numai de soluția materializată prin dispozitivul deciziei instanței de apel, dar și, în mod efectiv, de considerentele cuprinse în decizie.

În conformitate cu art. 97 alin. (1) Cod administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Alineatul (3) lit. c) al aceluiași articol, prevede că autoritatea publică poate alege notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată. Iar, conform art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Bălți a fost pronunțată în data de 10 noiembrie 2020.

Dispozitivul deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost notificat lui Mihail Moisa la 18 noiembrie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție DS3118570376AS, anexat la materialele dosarului (f.d.86).

Prin urmare, termenul de depunere a recursului și-a început curgerea în ziua imediat următoare datei calendaristice notificării dispozitivului deciziei, adică la 19 noiembrie 2020 și a expirat la 18 decembrie 2020, aceasta fiind ultima zi de depunere a recursului la Curtea de Apel Bălți, conform art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

Cu toate acestea, recursul depus de Mihail Moisa împotriva deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost depus în data de 3 februarie 2021, fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege.

În conformitate cu art. 36 alin. (2) Cod administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că Mihail Moisa avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorant cu desăvârșire, care în consecință a generat omiterea termenului prescris la art. 245 alin. (1) Cod administrativ. Or, de la momentul notificării dispozitivului deciziei din 10 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune recurs în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ. De altfel, în caz contrar, intervine aplicarea cu titlu de sancțiune procedurală a declarării recursului inadmisibil în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ.

Conform art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

La caz, recurentul Mihail Moisa nu a depus cerere privind repunerea recursului în termen în sensul art. 65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, și nici nu a prezentat probe concludente și pertinente în vederea argumentării omiterii termenului legal, motiv din care recursul necesită a fi declarat inadmisibil.

Or, în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene

pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia în temeiul art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, de a declara inadmisibil recursul depus de Mihail Moisa.

În conformitate cu art. 193, art. 230, art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Mihail Moisa, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Victor Burduh